

# Програма енергоефективності міста Коростеня на 2020-2024 роки

## 1. Загальна характеристика Програми

1. Ініціатор розробки Програми	Виконавчий комітет Коростенської міської ради
2. Дата номер і назва розпорядчого документа	-
3. Розробник Програми	Управління економіки виконавчого комітету Коростенської міської ради
4. Співрозробники Програми	-
5. Відповідальний виконавець Програми	Управління економіки виконавчого комітету Коростенської міської ради
6. Учасники Програми	Управління та відділи виконавчого комітету Коростенської міської ради, установи та організації, які фінансуються з міського бюджету, підприємства-постачальники ПЕР, товариство з обмеженою відповідальністю «ФІАТУ», ГО «Екоклуб», засоби масової інформації
7. Термін реалізації Програми	2020-2024 роки
8. Джерела фінансування	Міський бюджет (у межах видатків, передбачених для реалізації програми на відповідний рік)
9. Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього в тому числі:	2020-2024 рік – 1515,1
9.1. кошти міського бюджету	2020 рік – 346,1 2021 рік – 283,4 2022 рік – 289,4 2023 рік – 295,3 2024 рік – 300,9
9.2. кошти інших джерел	-

## 2. Опис проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

За останні роки для міста Коростеня питання енергозбереження та енергоефективності, проблеми глобального потепління набули особливої актуальності.

Проблема неефективного використання паливно-енергетичних ресурсів (далі – ПЕР) має гостро негативні економічні й соціальні наслідки, обмежуючи потенціал підвищення якості життя громадян міста Коростень. Постійне зростання цін на енергоресурси, відсутність альтернативних джерел енергії вимагає особливої уваги до питань енергозбереження та енергоефективності.

Особливо гострою є проблема неефективного використання енергоресурсів в усій бюджетній сфері міста. Більшість будівель (школи, дитячі

садки, лікарні бібліотеки, спортивні клуби, тощо) мають низький рівень енергоефективності, збудовані понад 50 років назад, мають зношені інженерні мережі, незадовільний стан дахів, підвальних приміщень, віконних блоків, що спричиняє порушення температурного режиму, втрати тепла.

Протягом 5 років видатки міського бюджету на оплату енергоносіїв зросли майже у 1,6 рази і становлять в середньому 3,9% в структурі всіх видатків. Динаміка зростання видатків на енергоносії за 2014-2018 роки для закладів бюджетної сфери представлена на рис. 1.

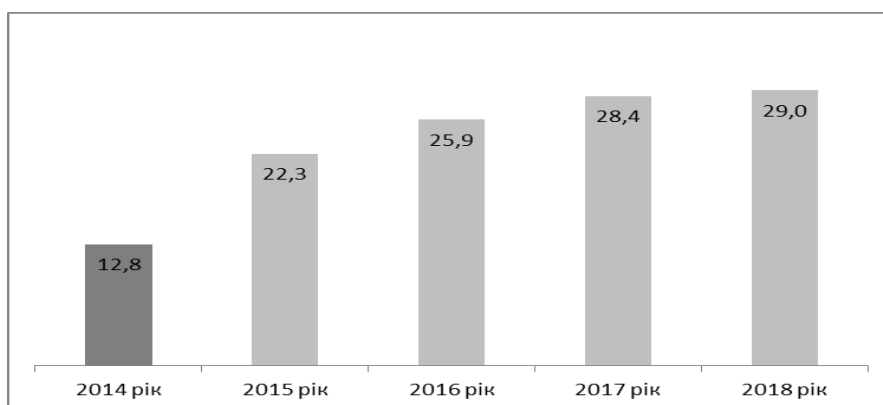


Рис. 1. Видатки на енергоносії за 2014-2018 роки для закладів бюджетної сфери (млн.грн./рік)

Одним із факторів впливу на зростання видатків по всім категоріям енергоресурсів є суттєве підвищення долару США до гривні починаючи з 2015 року.

З 2015 року значне зростання видатків на ПЕР відбулось за рахунок збільшення тарифу в середньому у 2 рази по всіх категоріях цих енергоресурсів. Динаміка зростання середнього тарифу на паливно-енергетичні ресурси за 2014-2018 роки представлена на рис. 2.

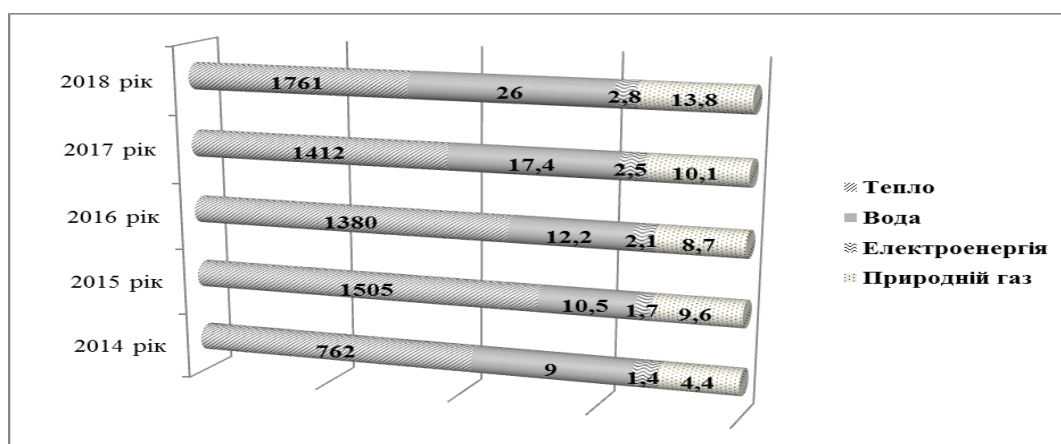


Рис. 2. Середній тариф на паливно-енергетичні ресурси в 2014-2018 роках (грн.)

Натомість, споживання ПЕР закладами бюджетної сфери в останні роки має тенденцію до зменшення (таблиця 1).

Таблиця 1

Вид ресурсу, одиниці виміру	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Споживання природного газу, тис.м <sup>3</sup> /рік	79,9	60,9	52,4	65,2	13,2	7,3
Споживання електричної енергії, МВт*год/рік	2036,4	2 179,4	2 659,2	2 168,3	2 157,1	1 993,2
Споживання теплової енергії, Гкал/рік	15 617,0	11 629	11 870	14 199	15 221	12 263

Для міста Коростеня характерними є наступні проблеми:

- нераціональне використання ПЕР бюджетними установами, організаціями та комунальними підприємства міста;
- суттєві витрати міського бюджету на оплату ПЕР спожитих бюджетними установами, організаціями та комунальними підприємствами;
- незадовільний стан дахів, цоколів, підвальних приміщень, віконних блоків, зношеність інженерних мереж в будівлях установ та організацій бюджетної сфери;
- обмеження коштів у міському бюджеті на впровадження енергоефективних заходів у бюджетній сфері, в т.ч. термомодернізації будівель;
- високий рівень залежності від імпортного газу, низька ефективність використання відновлюваних джерел енергії та постійне зростання вартості енергоресурсів;
- відсутність екологічної та енергоощадної свідомості громади.

### 3. Мета Програми

Мета Програми - забезпечити раціональне споживання енергоресурсів в бюджетній сфері, скоротити видатки бюджетних коштів на їх оплату, сприяти розвитку енергетики, підвищити екологічну та енергоощадну культуру громади міста, скоротити викиди CO<sub>2</sub> в атмосферу.

### 4. Обґрунтування шляхів та засобів розв'язання проблеми Програми

Програма містить організаційні заходи, виконання яких спрямовано на забезпечення реалізації в місті державної політики у сфері енергозбереження, підвищення ефективності в закладах бюджетної сфери.

20 жовтня 2010 року місто Коростень приєдналось до Угоди Мерів – ініціативи Європейської комісії та взято на себе добровільне зобов'язання скоротити власні викиди CO<sub>2</sub> щонайменше на 20% до 2020 року, сприяючи, таким чином, розвитку екологічно-орієнтованої економіки та підвищенню якості життя. В рамках підписаної Угоди мерів та з метою досягнення задекларованих цілей в 2015 році міською радою затверджено План дій зі сталого енергетичного розвитку міста Коростеня до 2020 року, в якому визначено ряд заходів орієнтованих на процес енергозбереження та енергоефективності.

Ключовим інструментом в питанні енергоефективності являється система енергетичного менеджменту. Функціонування даної системи забезпечує:

- оперативний контроль та аналіз ефективності використання енергоресурсів;
- вчасне реагування на відхилення у споживанні енергоресурсів;
- формування різнопланових звітів споживання енергоресурсів закладами бюджетної сфери;
- прийняття управлінських рішень у плануванні впровадження енергоефективних заходів.

В бюджетних установах та організаціях міста за допомогою інформаційної системи енергомоніторингу, яка запроваджена в місті з 2015 року, здійснюється щоденний моніторинг споживання енергетичних ресурсів. Так, за даними системи, за рахунок впровадження енергоефективних заходів та ощадного використання енергії, закладами бюджетної сфери рівень споживання енергетичних ресурсів за 2016-2018 роки скоротився в середньому на 10%, тим самим зменшивши навантаження на бюджет міста на оплату енергоносіїв бюджетними установами.

З метою визначення можливостей економії ПЕР, й допомоги закладам бюджетної сфери в здійсненні заходів практичної економії є необхідність провести сертифікацію енергетичної ефективності будівлі, яка дозволяє визначити клас енергоефективності та наскільки ефективно використовуються енергоресурси закладом, разом з тим розробити рекомендації для скорочення їх споживання.

Визначення шляхів розв'язання проблем енергоефективності базується на принципах системності, комплексності, технічної та економічної спроможності.

Проблему передбачається розв'язати шляхом:

- впровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності;
- впровадження новітніх технологій, що передбачають використання енергозберігаючих та енергоефективних матеріалів та обладнання;
- розвиток альтернативної енергетики;
- реалізація інформаційної кампанії.

Враховуючи можливості залучення додаткових інвестицій в енергоефективність, необхідно в 2020 році передбачити видатки на розробку Плану дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату (ПДСЕРК) в рамках проекту Європейської комісії Угода мерів, які будуть спрямовані на зменшення викидів CO<sub>2</sub>.

Джерела фінансування заходів з енергоефективності є:

- ЕСКО (укладання енергосервісних договорів);
- участь в міжнародних проектах, програмах, грантах;
- державний, обласний, міський бюджети.

Ресурсне забезпечення Програми наведено в розділі 6.

## **5. Строки та етапи виконання Програми**

Термін реалізації Програми 2020-2024 роки, з розподілом по рокам.

## 6. Ресурсне забезпечення Програми

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми <sup>1</sup>	Роки реалізації Програми					Усього витрат на виконання програми
	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	
Обсяг ресурсів, усього, тис. грн. у тому числі:	346,1	283,4	289,4	295,3	300,9	<b>1515,1</b>
	500,0 <sup>2</sup>					<b>500,0</b>
міський бюджет	346,1	283,4	289,4	295,3	300,9	<b>1515,1</b>
	500,0					<b>500,0</b>
державний бюджет	-	-	-	-	-	
інші джерела, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-	

<sup>1</sup> Обсяг фінансування заходів Програми за рахунок коштів міського бюджету переглядається і затверджується щорічно міською радою за пропозицією управління економіки

<sup>2</sup> Співфінансування (в разі залучення інвестицій на енергоефективний проєкт)

## 7. Напрямки діяльності та заходи Програми

N з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі					Очікуваний результат <sup>3</sup>
						2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	
<b>I. Функціонування та супровід системи енергетичного менеджменту в місті</b>											
1	Забезпечення моніторингу у споживання ПЕР бюджетними установами, організаціями та комунальними підприємствами міста	1.1. Абонентське обслуговування програми ICE (інформаційної системи енергомоніторингу)	2020-2024 роки	Управління економіки	Міський бюджет	32,1	33,9	35,8	37,6	39,5	- забезпечено прозорість та достовірність щодо використання ПЕР; - існує оперативний контроль та аналіз ефективності використання ПЕР; - оптимізовано споживання енергетичних ресурсів в будівлях бюджетних установ, організацій та комунальних підприємств
		1.2. Проведення навчань з відповідальними особами по роботі з програмою ICE	2020-2024 роки	Управління економіки, відповідальні особи по роботі з програмою ICE	Міський бюджет	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	
		1.3. Технічний супровід програми ICE, внесення корегувань та доповнень	2020-2024 роки	2020-2024 роки	Міський бюджет	-	-	-	-	-	
2	Проведення інформаційно-просвітницької роботи	2.1. Проведення семінарів, тренінгів, круглих столів з питань енергозбереження (джерела та інструменти фінансування проєктів з енергозбереження, «теплі кредити», механізм ЕСКО, тощо)	2020-2024 роки	Управління економіки, житлово-комунального господарства, банківські установи міста, громадські організації, проєкти та програми міжнародної технічної допомоги, ЗМІ	Міський бюджет	11,8	12,5	13,2	13,9	14,6	- забезпечено обізнаність населення в питаннях енергозбереження та енергоефективності; - розповсюджено інформацію про шляхи та методи впровадження енергоефективних заходів; - впроваджено заходи щодо виховання

<sup>3</sup> Кількісні, якісні та показники ефективності, яких можна досягти в ході виконання заходів Програми наведено в розділі 8 «Результативні показники Програми»

		2.2. Організація та проведення Днів сталої енергії	2020-2024 роки	Управління економіки, відділ освіти, Центр позашкільної освіти м. Коростеня, громадські організації, ЗМІ	Міський бюджет	6,4	6,8	7,2	7,6	7,9	енергоефективної та енергоощадної свідомості та культури; - реалізовано енергоефективний проєкт
		2.3. Проведення конкурсу енергоефективних проєктів	2020-2024 роки	Відділ освіти, управління економіки, ЗМІ	Міський бюджет	15,1	16,2	17,1	18,0	18,6	- проведено конкурс енергоефективних проєктів; - існує система інформування населення;
		2.4. Реалізація проєкту команди-переможниці конкурсу енергоефективних проєктів	2020-2024 роки	Відділ освіти	Міський бюджет	175,0	175,0	175,0	175,0	175,0	- підвищено знання учнівської молоді в питаннях енергозбереження та енергоефективності;
		2.5. Друк інформаційно-просвітницьких матеріалів (брошури, календарі тощо) та виготовлення презентаційної продукції	2020-2024 роки	Управління економіки	Міський бюджет	14,8	15,7	16,5	17,4	18,2	- розповсюджено інформацію про шляхи та методи впровадження енергоефективних заходів;
		2.6. Поширення через місцеві ЗМІ інформації про заходи з енергозбереження	2020-2024 роки	Управління економіки, ЗМІ	-	-	-	-	-	-	- реалізовано енергоефективний проєкт
		2.7. Навчання, участь в семінарах, навчаннях, тренінгах з питань енергетичного менеджменту, енергозбереження та енергоефективності	2020-2024 роки	Управління економіки	Міський бюджет	8,2	8,7	9,2	9,7	10,2	- підвищено знання та вдосконалено систему енергетичного менеджменту
<b>Всього по розділу I. Функціонування та супровід системи енергетичного менеджменту в місті:</b>						<b>264,1</b>	<b>269,6</b>	<b>274,9</b>	<b>280,1</b>	<b>284,9</b>	-
<b>II. Забезпечення сталого енергетичного розвитку міста</b>											
3	Продуктивність сталого енергетичного розвитку міста	3.1. Ведення бази енергоефективних проєктів	2020-2024 роки	Управління економіки, структурні підрозділи виконавчого комітету	-	-	-	-	-	-	- створено базу енергоефективних проєктів; - забезпечено позитивний імідж міста;

				Коростенської міської ради, підприємства-постачальники ПЕР							- залучено нових партнерів (проектів, програм) - реалізовано енергоефективні заходи;
		3.2. Організація та проведення круглих столів, конференцій, робочих зустрічей	2020-2024 роки	Управління економіки, Асоціація «Енергоефективні міста України», Асоціація з енергоефективності та енергозбереження, GIZ, ПРООН, громадські організації, ЗМІ	Міський бюджет	13,0	13,8	14,5	15,2	16,0	- зменшено споживання ПЕР; - покращено надання комунальних послуг
		3.3. Співпраця з громадськими організаціями, міжнародними проектами та програмами	2020-2024 роки	Управління економіки, Асоціація «Енергоефективні міста України», Асоціація з енергоефективності та енергозбереження, GIZ, ПРООН, інші	-	-					
		3.4. Розробка Плану дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Коростеня до 2030 року	2020 рік	Управління економіки, структурні підрозділи виконавчого комітету Коростенської міської ради, підприємства-постачальники ПЕР, бюджетні установи, організації та комунальні підприємства, залучені консультанти	Міський бюджет, ГО «Екоклуб»	20,0	-	-	-	-	- існує новий План дій зі сталого енергетичного розвитку і клімату міста Коростеня до 2030 року; - забезпечено реалізацію політики сталого енергетичного розвитку.





## 8. Результативні показники Програми

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії програми	Роки реалізації				
				2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
<b>Показники продукту</b>								
1.	Кількість будівель бюджетних установ, організацій та комунальних підприємств міста, які занесені до Інформаційної системи енергомоніторингу (ІСЕ)	од.	82	82	82	82	82	82
2.	Кількість шкіл, які долучились до участі у конкурсі енергоефективних проектів	од.	10	10	11	12	12	13
3.	Кількість дітей (учнівської молоді) які брали участь в конкурсі енергоефективних проектів	осіб	40	40	43	46	46	49
4.	Кількість осіб, охоплених інформаційно-просвітницькими заходами	осіб	-	300	310	330	350	375
5.	Кількість залучених нових партнерів (проектів, програм), в рік	од.	-	1	2	2	2	2
6.	Кількість будівель бюджетної сфери, які будуть термомодернізовані (при умові залучення додаткових коштів), в рік	од.	1	1	1	1	1	1
7.	Кількість виготовлених енергетичних сертифікатів на будівлі, в рік	од.	-	2	1	1	1	1
8.	Розроблений документ – План дій зі сталого енергетичного розвитку і клімату міста Коростеня до 2030 року	од.	-	1	-	-	-	-
<b>Показники якості</b>								
1.	Частка видатків на оплату енергоносіїв в загальній структурі всіх видатків міського бюджету	%	3,9	3,6	3,6	3,3	3,3	3,0
2.	Відсоток скорочення споживання ПЕР бюджетними установами міста (в середньому, до попереднього року)	%	-	10,0	5,0	3,0	2,0	1,0

## **9. Організація виконання та контролю за ходом виконання Програми**

Координація роботи щодо виконання заходів Програми покладається на управління та відділи виконавчого комітету Коростенської міської ради, комунальні підприємства та бюджетні установи, які забезпечують їх реалізацію в повному обсязі та інформують управління економіки про хід їх виконання.

Заходи Програми можуть бути скориговані з урахуванням існуючої соціально-економічної ситуації, потреб інвесторів, вимог щодо участі в програмах і проектах міжнародної технічної допомоги, співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, реальних можливостей бюджету міста та у випадках зміни законодавчих, нормативно-правових та інших актів. Коригування здійснюється за ініціативи виконавців Програми, постійних комісій міської ради, громадських організацій. Ініціатор готує пропозиції з детальним обґрунтуванням запропонованих змін. Управління економіки подає проєкт рішення щодо змін до Програми на розгляд виконавчому комітету та міській раді.

Звітування по Програмі здійснюється раз на рік при розробці підсумків виконання Програми економічного та соціального розвитку міста Коростеня, що подаються на розгляд виконавчому комітету та міській раді.